

Vigelsø

2018

Naturovervågningsrapport Fugle

Hjejlen er i krise på Vigelsø. Efter at have forekommet med op til 24.000 fugle på øen er antallet faldet til 5.000 i 2018. Dette antal er ikke stort nok til at leve op til antalskravet om at være udpegningsart for Natura området Odense Fjord. Digebruddet på Vigelsø viser sig nu at være af meget stor negativ betydning for hjejlen. Foto: Kurt Due Johansen.

Udarbejdet af Kurt Due Johansen til Dansk Ornitologisk Forening for Naturstyrelsen Fyn.

Gåsegræsset strandeng på øen Store Ægholm. Foto: Kurt Due Johansen.

Vigelsø, september 2009 – før digebruddet. Fotograf: Viggo Lind.

Vigelsø, marts 2014 – efter digebruddet, men før etableringen af de kunstige strandenge. Vigelsø er nu en del af søterritoriet. Foto: Viggo Lind.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning

2. Resumé

3. Beskrivelse

3.1 Overordnet beskrivelse af Vigelsø

3.2 Bevoksninger

3.3 Vandområderne

3.4 Lysåbne samfund

3.5 Vigelsø Hoved

3.6 Øer

4. Naturpleje og drift af engene

4.1 Naturpleje af engene

4.2 Slåning

4.2.1 Vurdering af den samlede naturpleje

5. Fauna og flora

6. Forekomst af ræv

7. Fugletællingerne

7.1 Lidt om fugletællingerne

7.2 Hvordan fungerede de nye strandenge, SV-området, ny yngleø i vestræmningen og søterritoriet inden for Inddæmningen som habitater for fugle ?

7.2.1 Strandengene mod nord – N-området

7.2.2 Strandenge ved Østerhoved – NØ og Ø-området

7.2.3 Det inddigede areal mod sydvest – SV-området

7.2.4 Ny ø ved strømhul i den vestlige dæmning

7.3 Konklusion vedr. fugle i 2018 på kunstige strandenge mv.

7.4 Fugleåret 2018, overordnet set.

8. Artsgennemgang

1. INDLEDNING

Miljøministeriet erhvervede i slutningen af 1990 Vigelsø i Odense Fjord. Baggrunden for erhvervelsen var især at foretage omfattende naturgenopretning på øen, der kunne bidrage til bedre forhold for fuglene i området. Vigelsø er nemlig EF-fuglebeskyttelsesområde. I EF-fuglebeskyttelsesdirektivet opfordres medlemslandene til at forbedre forholdene for fuglene i de udpegede områder.

Samtidig skulle øen åbnes for offentligheden og der skulle åbnes en naturskole.

Det blev vedtaget, at der skulle ske en udstrakt naturovervågning af udviklingen på øen.

Hvad angår fuglene, skulle overvågningen specielt følge udviklingen i takt med at landbrugsdyrkingen gradvis hørte op, og naturgenopretningen slog igennem. Desuden skulle det overvåges, hvorledes den menneskelige aktivitet på øen påvirkede fuglelivet.

2018 var det 20. år, hvor naturgenopretningen var fuldt færdig, såvel skovplantning som eng- og søetablering (nu søterritoriet).

2018 var samtidig det femte hele år, hvor Inddæmningen ikke længere er et sø- og engområde, men en integreret del af søterritoriet, hvor vandstanden svinger i takt med høj- og lavvande i Odense Fjord.

2018 var det 23. år, hvor Vigelsø og en del af søterritoriet omkring øen var vildtreservat. På disse arealer er det ikke tilladt at jage vandfugle. På selve Vigelsø er der færdselsforbud på Sydøen samt forbud mod vandfuglejagt.

Denne rapport der omfatter året 2018 er den 26. i rækken af overvågningsrapporter over fuglelivet på øen.

Rapporten beskriver, udover fuglelivet på Vigelsø, en række overordnede forhold på øen, status for naturgenopretning m.v.

2. RESUMÉ

2018 var det andet hele år, hvor de i 2016 etablerede strandenge i Vigelsøs Inddæmning eksisterede.

Der er observationer af fuglene fra 74 dage.

Observationerne viser stort set tilbagegang for ynglefuglene over hele linien, bortset fra skarv og sølvmåge.

Følgende tidligere ynglefugle er nu helt forsvundet fra øen: splitterne, havterne, fjordterne, dværgterne og hættemåge samt skeand.

For de ynglende vadefugle har digebruddet været katastrofalt, og ynglende viber, rødben, klyder og præstekraver er nu helt forsvundet. Forsvundet er også ynglende troldand.

De nye strandenge er **nogen dage** rasteplads for grågås, pibeand, krikand, spidsand. Desuden hjejle, vibe, almindelig ryler og storspøve. Der er dog mange datoer, hvor Vigelsø er fugletom, med kun få fugle rastende af alle arter tilsammen. Det er en situation helt modsat tidligere, hvor der kunne raste op til 30.000 fugle på de bedste dage og hvor der sjældent var mindre end nogle tusinde fugle tilstede – på selv de dårligste dage.

Digebuddet viser sig nu at være af stor negativ betydning for hjejlen som er en udpegningsart for Natura 2000 området Odense Fjord. Antallet af hjejler faldt til næsten det halve i 2018 i forhold til året før. Og der var mange datoer, hvor der ikke var hjejle på Vigelsø overhovedet i efteråret. De rastende hjejler udgør nu kun en brøkdel af det antal og det antal hjejledage, som hjejlerne tilbragte på øen før digebuddet.

Der rastede svømmeænder på de nye kunstige strandenge, men de fleste svømmeænder er iagttaget på selve Kystlagunens vandflade, inaktivt hvilende. De dage i efteråret, hvor SV-området har været vanddækket, har der rastet svømmeænder, især pibeand og krikand. Når vandet er løbet ud via udløbsbygværket, er svømmeænderne igen – stort set – forsvundet fra SV-området.

3. BESKRIVELSE AF VIGELSØ

3.1 Overordnet beskrivelse

Vigelsø ligger midt i Odense Fjord på overgangen mellem Yder- og Inderfjorden.

Syd, vest og øst for Vigelsø er farvandet meget lavvandet og dele bliver ofte blotlagt ved lavvande. Sejlrenden til Odense forløber mellem de lavvandede arealer mod vest og Klintebjerg.

Indtil erhvervelsen i 1990 var Vigelsø en landbrugsø, der blev drevet med især korn og raps.

Efter erhvervelsen blev den nordlige del af øen plantet til med skov og vandstanden blev successivt hævet i Inddæmningen, indtil 1997, hvor vandstanden var hævet til det fastsatte mål.

Før stormen Bodil i 2013 var Vigelsø således en 132 hektar stor ø, bestående af den oprindelige moræne-del på 66 hektar med skov på norddelen og en 66 hektar Inddæmning, hvori der fra 1997 lå en ca. 40 hektar stor, fersk sø, ”Fuglesøen”. Søen var omgivet af strandenge og mod øst og nord græsklædte højjordsenge.

Efter Bodil blev Inddæmningen overskyldet af saltvand og var siden en del af søterritoriet i Odense Fjord. ”Fuglesøen” blev da salt. Indtil august 2016 var Vigelsø således kun 66 hektar stor pga. oversvømmelsen, som stormen Bodil forårsagede, idet kun morænedelen var fast land.

Fra efteråret 2016 er der i Inddæmningen etableret ca. 25 hektar strandenge. Desuden har man etableret yderligere to gennemløb i dæmningerne.

3.2 Bevoksninger

Der er et parkområde omkring hovedbygningen på et par hektar. Desuden en mindre skov ved fodermesterhuset, kaldet Hejreskoven. Ved Gåsebadet mod øst ligger en mindre løvskovsbevoksning.

Der er i dag én remise på Vigelsø, nemlig en på Nordøen, som efterhånden smelter sammen med den plantede skov. Remiserne på Vesterhoved og Østerhoved blev fældet primo 2003.

Siden erhvervelsen af øen i 1990, er der plantet ca. 25 hektar løvskov på Nordøen:
1991 plantet 10 hektar løvskov.

1992/93 plantet 3,5 hektar løvskov.

Foråret 1994 plantet 4,5 hektar løvskov.

Efteråret 1994 plantet ca. 5,3 hektar løvskov.

1995 supplerende plantning omkring engen.

Skoven er slået godt an, og er nu oppe i mindst 10 meters højde.

I 2008 blev de dele af skoven, som skal være produktionsskov for agern udtyndet meget kraftigt. I disse dele af skoven står træerne nu spredt.

Levende hegn

Fra fodermesterhuset fører en allé op til hovedbygningen. På Nørrehoved står en række popler. Syd for Parken stod et levende hegn på godt 150 meters længde. Dette hegn blev i 2002, i forbindelse med flytningen af fugletårnet, nedknust.

Udsigt gennem alléen ned mod Odense Fjord. Træerne er hovedsagelig Lind (Tilia sp.). Foto: Kurt Due Johansen

3.3 Vandområderne

Vandhuller

Der er nu 5 ferske vandhuller på Vigelsø.

Det største vandhul ligger i tilknytning til hestestalden.

I 1998 blev der gravet et nyt vandhul i engen på Nordøen. 2004 blev der gravet et nyt vandhul på Østerhoved Syd. Vandhullet på Vesterhoved blev ligeledes udvidet i 2004 i forbindelse med at man manglede materiale til digerne.

Strandsøer – og eller laguner

Der er 1 vandhul på Vesterhoved og 1 på Østerhoved der tidvis overskylls med saltvand.

Desuden er der som led i genskabelsen af strandenge i Inddæmningen, etableret 5 større eller mindre saltvandslaguner i strandengene.

Foto af hullet i syddiget. I baggrunden ses Fynsværket. Foto: Kurt Due Johansen.

Søterritoriet - nye tider i Inddæmningen

Efter digebruuddet i december 2013, blev den tidligere ferske "Fuglesøen" og de omgivende strandenge nu en del af søterritoriet, i alt ca. 64 hektar. Området kaldes herefter for "Kystlagunen". Kystlagunen er pr. november 2016 et ca. 50 hektar lavvandet salt område, der følger tidevandet i Odense Fjord. Ved lavvande strømmer vandet ud gennem hullerne i digerne og væk fra Kystlagunen. Ved højvandet strømmer vandet tilbage og fylder området. Forskellen mellem det "oprindelige" 64 hektar store salte område og den pr. november 2016 ca. 50 hektar store "Kystlagunen" består i, at der fra august til november 2016 blev etableret ca. 25 hektar kunstige strandenge ved at skubbe og køre materialer ud i den mest lavvandede del af søterritoriet samtidig med at de arealer på morænedelene af Vesterhoved og Østerhoved, hvorfra man tog materialerne til de kunstige strandenge nu lå nedgravede i så lav en kote, at de vil blive overskyldet indtil flere gange om året og også vil udvikle sig til strandenge.

Ved arbejdet i Inddæmningen i efteråret 2016 blev der etableret endnu et hul i dæmningen mod vest, således at her nu er 2 gennemstrømningshuller. Desuden blev der etableret et gennemstrømningshul i det sydlige dige.

Rede af knopsvane på Vigelsø. Foto: Kurt Due Johansen.

Farvandet mellem Store Ægholm og Vigelsø

Området mellem Store Ægholm og Vigelsø er i dag et ca. 2 hektar stort, lavvandet farvand, som gennemskæres af en dybere rende. Størstedelen af området blotlægges stort set ved lavvande.

Engen på Østerhoved. Engen, som oprindelig bestod af kulturgræsser, er i dag helt domineret af Lancetbladet Vejbred (Plantago lanceolata), som vokser her i millionvis. Dette skyldes sandsynligvis den til tider intensive gåsegræsning. Foto: Kurt Due Johansen.

3.4 Lysåbne samfund

Strandenge/rørsump

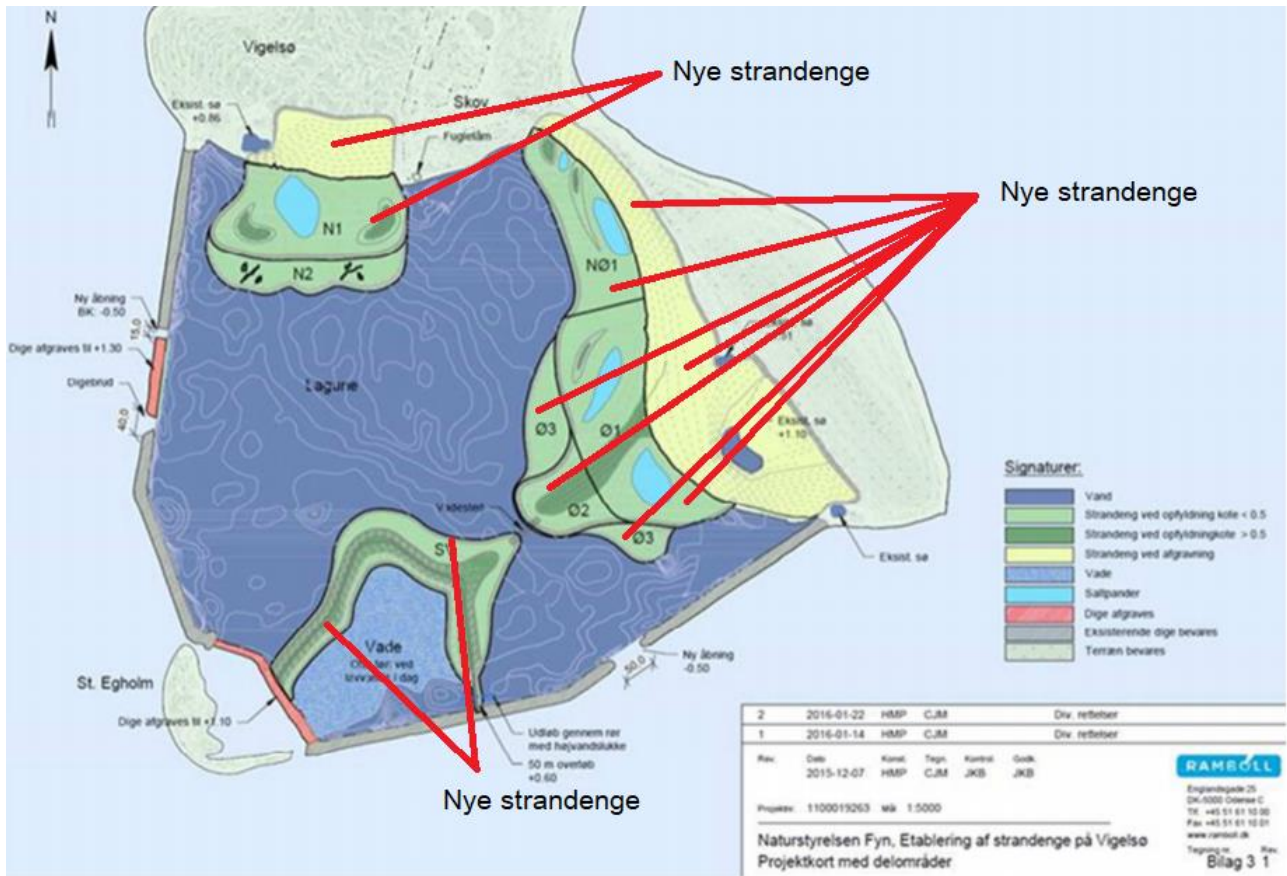
Der er en smal strandengsbræmme rundt om den nordlige del af Vigelsø.

På Skalø og på de laveste dele af Store Ægholm er der strandeng. Strandengen på Store Ægholm etablerede sig på mindre end et år, efter at Store Ægholm blev genskabt som en ø i 1993.

På Skalø Nord og på Østerhoved er der ligeledes partier med strandrørsump.

Fra efteråret 2016 er der i Kystlagunen etableret ca. 25 hektar strandenge ved 1) at skubbe og køre morænemateriale fra den vestligste del af halvøen Østerhoved ud i Kystlagunen (NØ + Ø-området). Mod nord har man ligeledes etableret kunstige strandenge ved at skubbe og køre morænemateriale fra halvøen Vesterhoved ud i Kystlagunen (N-området). Desuden har man mod sydvest etableret en 5-6 hektar strandengs-ø (SV-området), ved at føre dæmninger fra det sydlige og vestlige dige, således at en særlig lavvandet del af Kystlagunen er blevet inddæmmet, så her altid er et vadeareal, der ikke oversvømmes – bortset fra højvandshændelser. Vandet løber efter et særlig kraftigt højvande ud af SV-området via en overløbsbrønd. Dæmningerne omkring SV-området vil udvikle sig til strandenge i takt med at strandengsplanter etablerer sig. Strandengsplanter vil sandsynligvis ligeledes delvis bevokse den vade der opstår inden for digerne i SV området.

Alle de kunstigt etablerede strandenge begynder mod Kystlagunen i kote ca. + 30, hvorefter de med en meget svag hældning stiger i kote op mod de oprindelige halvøer Vesterhoved og Østerhoved, således at de her er beliggende i ca. kote + 1 meter. I de kunstige strandenge er der etableret 5 strandsøer, som overskylles eller overskylles delvis ved kraftige højvande. Ved afleveringen af det færdige arbejde i november 2016 henlå strandengene vegetationsløse. Strandengene blev i løbet af 2017 og 2018 **delvis** begroet med strandengsplanter.

De nye strandenge på Vigelsø. Kort fra Rambøll.

Fersk eng - kultureng

De høje dele af Vesterhoved og Østerhoved er i dag fersk eng/overdrev domineret af græsser iblandet nogle urter. Fra 2018 er Østerhoved domineret af Lancetbladet Vejbred (*Plantago lanceolata*).

3.5 Vigelsø Hoved

Vigelsø Hoved er en kunstig forlængelse af Vigelsø mod nord. Hovedet er en lav tange, bestående af kampesten med opfyldning af jord imellem. Bevoksningen har karakter af overdrev.

Skarvkolonien ved Gåsebadet. Foto: Kurt Due Johansen.

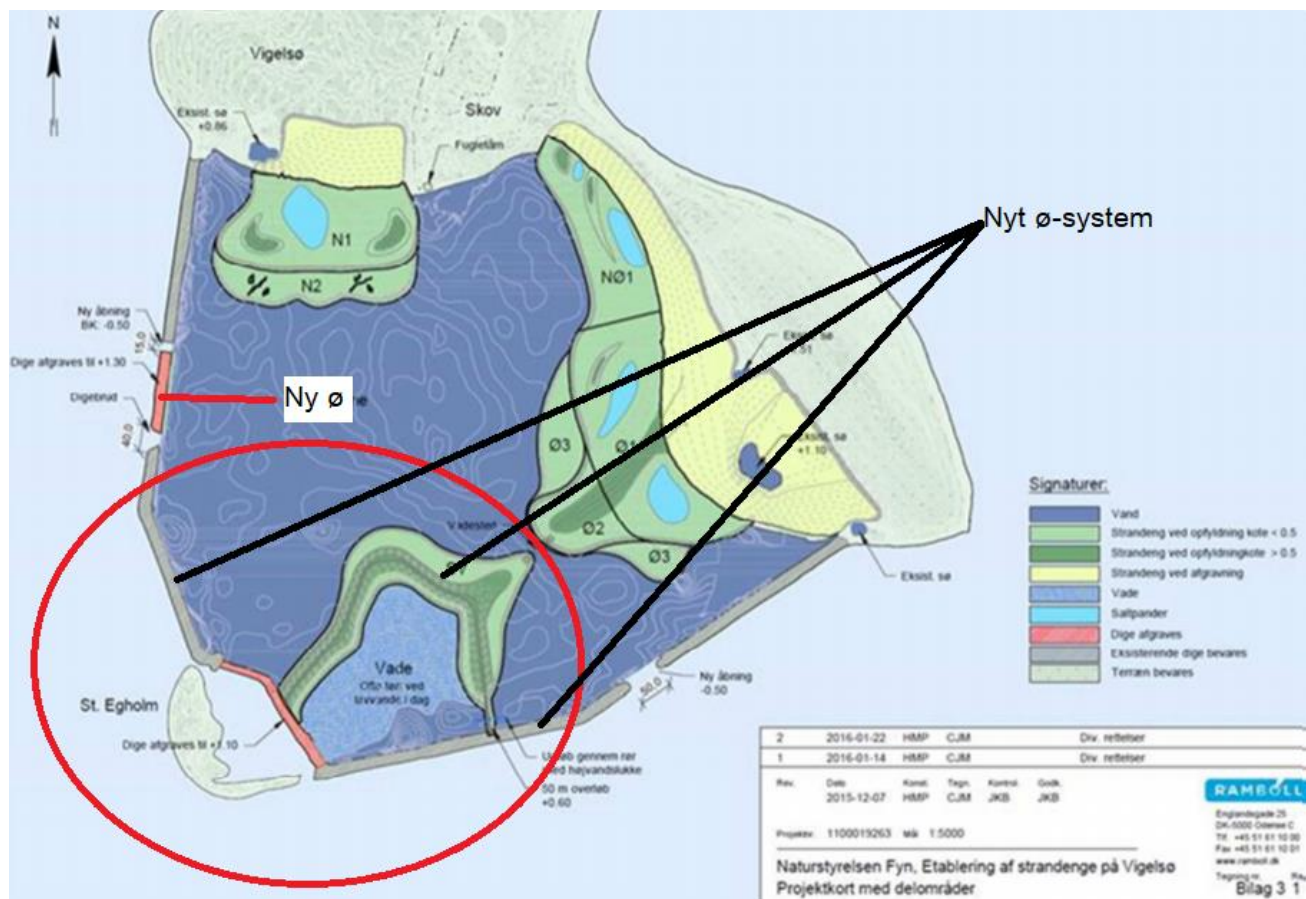
3.6 Øer

På østsiden af Vigelsø Hoved ligger den få m² store Vigelsø Kalv. Kalven er under erosion.

Nord for molen ligger Skalø, som er et par tusinde m² stor.

Store Ægholm er en ca. en hektar stor, op til ca. 1 meter høj ø. Øen var tidligere en del af Vigelsø-inddæmningen, men blev frilagt som en selvstændig ø i 1993.

Øens højeste dele er domineret af høje græsser og urter, hvorimod de laveste dele ind mod Vigelsø nu er bevokset med strandengsplanter. Store Ægholm er nu ved at blive ”invaderet” af vedplanter.

Derudover blev der etableret en ø i diget mod vest ved at etablere yderligere et gennemstrømningsløb, ligesom det nye strandengsområde mod sydvest, ”SV-området” og hele det sydvestlige og halvdelen af digestykket mod syd, nu er en ø, se ovenfor.

Fra det åbne område ved Vigelsøgård. På fotoet ses de Småbladet Lind (Tilia cordata) der blev plantet i forbindelse med Per Stig Møllers besøg på øen i 1990'erne. Foto: Kurt Due Johansen.

4. NATURPLEJE OG DRIFT AF ENGENE

4.1 Naturpleje af engene og Østerhoved

Østerhoved og Vesterhoved blev afgræsset af 36 kreaturer i 2018. På grund af tørke, blev kreaturerne taget hjem fra Vigelsø tidligere end normalt og vegetationen på Østerhoved og Vesterhoved var lidt høj.

De kunstige strandenge mod nord og ved Østerhoved samt SV-området blev **ikke** græsset i 2018, fordi etableringen af vegetationen her endnu er i sin vorden.

Engen på Nordøen blev afgræsset af 8 kreaturer.

4.2. Slåning

Vesterhoved og Østerhoved blev ikke, som sædvanligt, slået i 2018, da det ved en besigtigelse i efteråret 2018 blev vedtaget ikke at slå vegetationen, da det blev vurderet, at vegetationen ikke var højere end at gæs, hjejler og viber godt kunne anvende områderne som raste og fourageringsplads.

Træboende svamp på træ ved Fodermesterhuset. Foto: Kurt Due Johansen.

4.2.1 Vurdering af den samlede naturpleje

Den – måske – lidt for høje vegetation på Østerhoved og dele af Vesterhoved betød, at fuglene i praksis stort set ikke anvendte højjordsarealerne som raste og fourageringsplads i efteråret, selv om det ved en besigtigelse i efteråret blev vurderet, at vegetationens højde betød, at området ikke havde brug for at blive slået som sædvanligt.

Der er nogen opvækst af vedplanter på den nordlige del af Østerhoved, som der bør holdes øje med.

Desuden er der kraftig opvækst af hundredvis af vedplanter på den nordlige del af Vesterhoved.

Skoven på Vigelsøs norddel. Skoven er endnu ung og rummer derfor ikke mange muligheder for hulrugende fugle. Foto: Kurt Due Johansen.

5. Fauna og flora i Inddæmningen

Fauna og flora i Inddæmningen er ikke undersøgt systematisk, men der er gjort spredte notater ved fugletællingerne.

Undervandsvegetation

Af blomsterplanter er der fundet Langstilket Havgræs (*Ruppia cirrhosa*) samt Almindelig Havgræs (*Ruppia maritima*). Der er fundet store måtter af Krølhårstang (*Chaetomorpha sp.*). Desuden ses der brunalger, f.eks. blæretang (*Fucus vesiculosus*).

Måtter af trådede grønalger i Kystlagunen, sandsynligvis Krølhårstang (*Chaetomorpha linum*). Foto: Kurt Due Johansen.

Faunaen

I lagunen inden for digerne ses store koncentrationer, sandsynligvis millioner, af hundestjler (*Gasterosteus aculeatus/Pungitius pungitius*) og sandsynligvis også kutlinger, vel sandkutling (*Pomatoschistus minutus*).

Der ses forskellige snegle, f.eks. strandsnegl (*Littorina littorea*) og dyndsnegle (*Hydrobia sp.*).

6. Forekomst af ræv

Der var ræv på Vigelsø i 2018, og ræven forårsagede en kraftig, negativ påvirkning af ynglefuglene på øen. Hårdest gik det ud over de ynglende ederfugle, som nærmest halveredes i antal i forhold til året før og stormmågerne forsvandt på det nærmeste fra Vesterhoved, hvor de tidligere havde en stor koloni.

På grund af tilstedeværelsen af ræv, var der ingen ynglefugle overhovedet på de nye strandenge ved Østerhoved.

Det er vigtigt, at Vigelsø holdes rævefri. Det bør gøres ved at foretage en eller flere rævejagter efter at den sidste is er forsvundet fra farvandet mellem Vigelsø og fastlandet.

Hvis der er ræv på Vigelsø, er der stort set ingen jordrugende fugle på øen. Foto: Keld Skytte Petersen.

7. Lidt om fugletællingerne

Optællingsområdet

Optællingsområdet udgøres af selve Vigelsø, Vigelsø Kalv, Skalø, SVøen og Store Ægholm.

Fuglene i Kystlagunen tælles også.

Der er foretaget en total optælling af ynglefuglene primo maj samt en optælling af ynglefuglene på nordøen ultimo maj. Derudover er der aflagt enkelte besøg på selve Vigelsø i løbet af året.

I september og oktober er der foretaget et større antal optællinger af rastefuglene på Vigelsø, primært for at finde ud af, i hvor høj grad hjejler, viber og almindelig ryle anvender Vigelsø som raste og fourageringsplads.

Det store antal optællinger er foretaget fra fastlandet, især fra toppen af den gamle losseplads på Stige Ø. Herfra har man en fremragende oversigt over Inddæmningen. Men det er klart, at disse optællinger i kraft af afstanden mellem Stige Ø og Vigelsø vil mangle nogen arter, da det er svært at skelne visse fuglearter fra hinanden på grund af afstanden. Denne type optælling giver således nogle usikkerheder, som især består i:

- Det er svært at bestemme vadefugle – udover vibe, hjejle, stor regnspeve og almindelig ryle
- Nogle fugle overses.

Til gengæld er der så mange observationer i efteråret, at de vigtige artsgrupper gæs, svømmeænder, delvis vadefugle og rovfugle er dækket særdeles fint.

Ynglefugletællingen 07.05. er foretaget sammen med Bo Esbech og Gunnar Jørgensen:

Der er observationer fra følgende datoer:

02.01, 08.01

01.02, 06.02, 13.02, 16.02, 20.02, 22.02, 24.02, 26.02, 28.02

14.03, 15.03, 19.03, 23.03

06.04, 12.04, 16.04, 22.04, 24.04, 28.04

02.05, 04.05, 07.05, 15.05, 17.05, 30.05

14.06, 22.06

01.07, 05.07, 09.07, 29.07

14.08, 19.08, 24.08, 28.08

04.09, 09.09, 10.09, 12.09, 17.09, 21.09, 24.09, 25.09, 26.09, 28.09

01.10, 03.10, 04.10, 05.10, 08.10, 09.10, 10.10, 12.10, 15.10, 18.10, 22.10, 25.10, 29.10, 31.10

02.11, 04.11, 08.11, 13.11, 14.11, 15.11, 19.11, 26.11, 30.11

04.12, 10.12, 19.12, 26.12.

Vigelsø er optalt særlig intensivt i september og oktober måneder for at kunne monitorere hjejernes brug af øen som rasteplads. Fuglene på øen er således optalt 13 dage i oktober og hjejernes brug af øen er noteret.

To af optællerne – Gunnar Jørgensen til venstre og Bo Esbech til højre. Foto: Kurt Due Johansen.

Optællingsmetode

Ved hvert besøg på Vigelsø, er der aflagt et besøg i fugletårnet. Desuden er den nordlige del af øen gennemgået ad den samme rute.

I yngletiden er hele kysten og dæmningerne gennemgået een gang.

Ved hvert besøg noteres samtlige arter samt antal. Ved det årlige ynglefuglebesøg langs kysten og dæmningerne tegnes reder og andre ynglebeviser ind på feltkort.

Der er anvendt håndkikkert 10x42 og Leica 32x60.

Optælling af skarvkolonien. Optælleren er Bo Esbech. Foto: Kurt Due Johansen.

Resultat

Ynglefugle

Ved registreringen er anvendt en række artsspecifikke kriterier for at afgøre, om et givet fuglepar har ynglet på lokaliteten. Det sikreste ynglebevis er fund af rede eller ungeførende fugle. I andre tilfælde er anvendt kriterier såsom gentagne observationer af syngende eller territoriehævdende hanner.

Ynglebestanden af en given art omfatter det antal par, der indleder ynglecyklus, dvs. anlægger rede og påbegynder æglægning. Det vil sige, at rapportens angivelser af antal ynglepar omfatter tallet af par med påbegyndt yngleforsøg.

Ikke-ynglefugle

Alle fugle, som raster på Vigelsø beskrives i rapporten. Overtrækkende individer noteres som "overflyvende" eller "trækkende".

Årets fugleobservationer er opdelt i årstiden:

Vinter: Januar og februar.

Forår: Marts, april og maj.

Sommer: Juni, juli og august.

Efterår: September, oktober og november.

Vinter: December.

7.2 Hvordan fungerede de nye strandenge, SV-området, ny yngleø i vestdæmningen og søterritoriet inden for Inddæmningen som habitater for fugle ?

7.2.1 Strandengene mod nord – N-området

Repetition

De nyetablerede strandenge består dels af et 1) afgravningsområde på morænedelen af Vesterhoved, beliggende i lidt højere kote end de laveste strandenge (2). De lave strandenge 2) består af afgravet materiale fra ”1” der er placeret i Kystlagunen og begynder i kote ca. + 30 og stiger ganske svagt op mod ”1”. Der er i denne del af strandengen en større strandsø. Det lave strandengsområde og strandsøen overskyldes ofte af salt vand fra Kystlagunen/Odense Fjord. Strandengene bliver mere og mere vegetationsdækkede efterhånden som tiden går efter etableringen af området i 2016.

Fuglenes udnyttelse af Strandengene N

Ynglefugle

Der var kun få ynglefugle (forekomst af ræv) på de nordlige strandenge: 1 muligt par strandskader. De få ynglefugle skyldes forekomst af ræv.

Trækgæster på N-områdets strandenge, se nedenfor i skema:

Art/antal forekomst-dage ud af antal obsdage	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
	Antal dage med rastende fugle ud af 8 obsdage Antal fugle pr. dag med rastende fugle	Antal dage med rastende fugle ud af 13 obsdage Antal fugle pr. dag med rastende fugle	Antal dage med rastende fugle ud af 5 obsdage Antal fugle pr. dag med rastende fugle	Antal dage med rastende fugle ud af 4 obsdage Antal fugle pr. dag med rastende fugle
Grågås	Rastende grågæs i 2 dage ud af 8 obsdage. Antal grågås på gåsedagene: 165+50	Rastende grågæs i 8 dage ud af 13 obsdage. Antal grågås på gåsedagene: 190+10+1+30+60+30+65+9	Rastende grågæs i 4 dage ud af 5 obsdage. Antal grågås på gåsedagene: 100+8+65+25	Rastende grågæs i 1 dag ud af 4 obsdage. Antal grågås på gåsedagene: 30
Bramgås	0	0	0	0
Pibeand	Antal pibeænder i 0 dage ud af 8 obsdage	Antal pibeænder i 3 dage ud af 13 obsdage Antal pibeænder på pibeandedagene: 156+60+15	Antal pibeænder i 0 dage ud af 5 obsdage	Antal pibeænder i 0 dage ud af 4 obsdage
Krikand	0	0	0	0
Spidsand	Antal spidsænder i 0 dage ud af 8 obsdage	Antal spidsænder i 1 dag ud af 13 obsdage Antal spidsænder på spidsandedagen: 45	Antal spidsænder i 0 dage ud af 5 obsdage	Antal spidsænder i 1 dag ud af 4 obsdage Antal spidsænder på spidsandedagen: 80
Hjejle	Rastende hjejler i 5 dage ud af 8 obsdage: Antal Hjejler på hjejledagene:	Rastende hjejler i 4 dage ud af 13 obsdage: Antal Hjejler på hjejledagene: 100+2.600+230+5.000	Rastende hjejler i 0 dage ud af 5 obsdage:	Rastende hjejler i 0 dage ud af 4 obsdage:

	300+475+30+130+85			
Vibe	Rastende viber i 5 dage ud af 8 obsdage: Antal viber på. vibedagene: 50+267+10+130+75	Rastende viber i 7 dage ud af 13 obsdage: Antal viber på.vibedagene: 110+40+70+10+20+85+35	Rastende viber i 0 dage ud af 5 obsdage:	Rastende viber i 0 dage ud af 4 obsdage
Alm. Ryle	Rastende alm. ryle i 2 dage ud af 8 obsdage. Antal ryler på ryledagene: 54+45	Rastende alm. ryle i 5 dage ud af 13 obsdage. Antal ryler på ryledagene: 100+40+60+50+15	Rastende alm. ryle i 1 dag ud af 6 obsdage. Antal ryler på ryledagen: 220.	0
Storspove	Rastende storspove i 0 dage ud af 8 obsdage.	Rastende storspove i 1 dag ud af 13 obsdage. Antal storspover på spovedagene: 1.	Rastende storspove i 1 dag ud af 5 obsdage. Antal storspover på spovedagene: 61.	Rastende storspove i 3 dage ud af 4 obsdage. Antal storspover på spovedagene: 25+32+1.

7.2.2 Strandengene ved Østerhoved – NØ og Ø-området

De kunstig skabte strandenge på Østerhoved. Der har nu indfundet sig spredte bevoksninger af strandensplanter som Strand-Gåsefod og Kveller. Foto: Kurt Due Johansen.

Repetition

De nyetablerede strandenge består af 3) afgravningsområde på morænedelen af Østerhoved, beliggende i lidt højere kote end de laveste strandenge (4). De lave strandenge (4) består af afgravet materiale fra "3" der er placeret i Kystlagunen og begynder i kote ca. + 30 og stiger ganske svagt op mod "3". Der er i denne del af strandengen 4 strandsøer. Det lave strandengsområde og strandsøerne overskyldes ofte af salt vand fra Kystlagunen/Odense Fjord. Strandengsplanterne havde i forhold til 2017 bredt sig yderligere, uden at der er tale om et dækkende vegetationstæppe.

Fuglenes udnyttelse af Strandengene NØ og Ø

Ynglefugle

Ingen - på grund af tilstedeværelse af ræv.

Trækgæster NØ og Ø-området, se nedenfor i skema:

Fugleart	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
	Antal dage med rastende fugle ud 8 obsdage	Antal dage med rastende fugle ud 13 obsdage	Antal dage med rastende fugle ud 5 obsdage	Antal dage med rastende fugle ud 4obsdage
	Antal fugle pr. dag med rastende fugle	Antal fugle pr. dag med rastende fugle	Antal fugle pr. dag med rastende fugle	Antal fugle pr. dag med rastende fugle
Grågås	Rastende grågæs i 4 dage ud af 8 obsdage. Antal grågæs på gåsedagene: 50+130+100+4	Rastende grågæs i 2 dage ud af 13 obsdage. Antal grågæs på gåsedagene: 110+9	Rastende grågæs i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende grågæs i 1 dag ud af 4 obsdage. Antal grågæs på gåsedagene: 30
Bramgås	0	0	0.	0
Pibeand	Rastende pibeænder i 0 dage ud af 8 obsdage.	Rastende pibeænder i 4 dage ud af 13 obsdage. Antal pibeænder på pibeanddagene: 400+470+136+150	Rastende pibeænder i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende pibeænder i 2 dage ud af 4 obsdage. Antal pibeænder på pibeanddagene: 20+410
Krikand	0	0	0	0
Spidsand	Rastende Spidsænder i 0 dage ud af 8 obsdage.	Rastende Spidsænder i 1 dage ud af 13 obsdage. Antal spidsænder på	Rastende Spidsænder i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende Spidsænder i 0 dage ud af 4 obsdage.

		spidsandedagen: 25		
Hjeje	Rastende hjejler i 4 dage ud af 8 obsdage: Antal hjejler: på hjejledagene: 475+700+200+100	Rastende hjejler i 5 dage ud af 13 obsdage. Antal hjejler på hjejledagene: 625+4+5.000+2.000+300	Rastende hjejler i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende hjejler i 0 dage ud af 4 obsdage.
Vibe	Rastende viber i 4 dage ud af 8 obsdage: Antal viber: på vibedagene: 50+267+50+40	Rastende viber i 7 dage ud af 13obsdage: Antal viber: på vibedagene: 610+10+320+100+80+60+15	Rastende viber i 0 dage ud af 5 obsdage:	Rastende viber i 0 dage ud af 4 obsdage:
Alm. ryle	Rastende alm. ryle i 2 dage ud af 8 obsdage. Antal alm. ryle på ryledagene: 3+81	Rastende alm. ryle i 8 dage ud af 13 obsdage. Antal alm. ryle på ryledagene: 31+110+4+3+50+70+52+50	Rastende alm. ryle i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende alm. ryle i 1 dag ud af 4 obsdage. Antal alm. ryle på ryledagen: 20
Stor-spove	Rastende storspove i 4 dage ud af 8 obsdage. Antal storspover på spovedagene: 59+30+7+100	Rastende storspove i 3 dage ud af 13 obsdage. Antal storspover på spovedagene: 3+10+20	Rastende storspove i 1 dage ud af 5 obsdage. Antal storspover på spovedagen: 65	Rastende storspove i 2 dag ud af 4 obsdage. Antal storspover på spovedagen: 24+1.

7.2.3 Det inddigede areal mod sydvest – SV-området

SV-området. Området er bevokset med Kveller (*Salicornia europaea*) i tusindvis. Mellem Kvelleren er dele af arealet vanddækket. Arealet tørrede dog ud i den tørre sommer. Det har vist sig, at der er flest fugle, når området er delvis vanddækket, hvorfor man bør overveje at hæve koten for udløbsbrønden, således at området rummer mere vand end i dag. Foto: Kurt Due Johansen.

Repetition

Det nyetablerede SV-område mod sydvest består af en lavvandet del af Kystlagunen, som er inddæmmet ved at trække en dæmning rundt om arealet. Ved kraftigt højvande løber vandet ind over dæmningen og fylder arealet. Ved lavvande løber vandet retur til Kystlagunen via et overløbsbygværk. Vanddelen af arealet er på ca. 4 hektar og henlå først på sæsonen vegetationsløs med et vanddække på ca. 1/3 af arealet. Resten var sandbund/slambund. Senere på sæsonen blev vandarealet næsten helt dækket af planten Kveller (*Salicornia europaea*). Der havde allerede i 2017 indfundet sig en del vegetation på dæmningerne. Vegetationens udbredelse fortsatte yderligere i 2018. Arealet tørrede i 2018 helt ud på grund af den varme sommer, indtil efterårets højvande fyldte arealet på de dage det var særlig højvandet.

Fuglenes udnyttelse af SV-området

Ynglefugle

Ederfugl 5 par, sølvmåge 20 par, sanglærke 1 par, hvid vipstjert 1 par.

Forekomsten af vand på arealet er vigtigt, især for klyde. Vanddækningen falder i takt med fordampningen, da der sandsynligvis ikke i yngletiden sker supplerings af vandet ved overløb fra fjorden, da højvande i de størrelser det kræver for at oversvømme SV trods alt er sjældne forår/som-

mer. Derfor bør det overvejes at hæve overløbskanten på udløbsbygværket lidt, således at vanddækningen er større end i dag.

Trækgæster SV-området, se nedenfor i skema:

Art/antal forekomst-dage ud af antal obsdage	SEPTEMBER	OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
	8obsdage	13obsdage	5obsdage	4obsdage
Grågås	Rastende grågæs i 1 dag ud af 8 obsdage. Antal grågås på gåsedagene: 5	Rastende grågæs i 0 dage ud af 13 obsdage.	Rastende grågæs i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende grågæs i 0 dage ud af 4 obsdage.
Bramgås	0	Rastende bramgæs i 2 dage ud af 25obsdage. Antal bramgæs på gåsedagene: 25+170	0	0
Pibeand	Rastende pibeænder i 1 dag ud af 8 obsdage. Antal pibeænder på pibeandedagene: 15	Rastende pibeænder i 7 dage ud af 13 obsdage. Antal pibeænder på pibeandedagene: 12+20+200+10+10+500+250	Rastende pibeænder i 1 dag ud af 5 obsdage. Antal pibeænder på pibeandedagen: 4	Rastende pibeænder i 1 dag ud af 4 obsdage. Antal pibeænder på pibeandedagen: 10
Krikand	Rastende krikænder i 1 dag ud af 8 obsdage. Antal krikænder på krikandedagen: 150	Rastende krikænder i 8 dage ud af 13 obsdage. Antal krikænder på krikandedagene: 3+310+772+200+30+80+10+50	Rastende krikænder i 1 dag ud af 5 obsdage. Antal pibeænder på pibeandedagen: 6	Rastende krikænder i 0 dage ud af 4 obsdage.
Spidsand	Rastende spidsænder i 0 dage ud af 8 obsdage.	Rastende spidsænder i 1 dag ud af 13 obsdage. Antal spidsænder på spidsandedagene: 10	Rastende spidsænder i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende spidsænder i 0 dage ud af 4 obsdage.
Hjejle	Rastende hjejler i 0 Dage ud af 8 obsdage:	Rastende hjejler i 1 dag ud af 13 obsdage. Antal hjejler på hjejledagen: 170	Rastende hjejler i 0 dage ud af 5 obsdage:	Rastende hjejler i 0 dage ud af 4 obsdage:
Vibe	Rastende viber i 1 dag ud af 8 obsdage. Antal viber på vibedagen: 2	Rastende viber i 2 dage ud af 13 obsdage. Antal viber på vibedagene: 100 + 140	Rastende viber i 1 dag ud af 5 obsdage. Antal viber på vibedagen: 160	0
Alm. Ryle	Rastende alm. ryle i 0 dage ud af 8 obsdage.	Rastende alm. ryle i 1 dag ud af 13 obsdage. Antal almindelig ryle på ryledagene 1	Rastende alm. ryle i 0 dage ud af 5 obsdage.	Rastende alm. ryle i 0 dage ud af 4 obsdage.
Storspove	0	0	0	0

--	--	--	--	--

7.2.4 Ny ø ved strømhul i den vestlige dæmning

Repetition

Den nye ø består af et dæmningsstykke i vestdæmningen der er afskåret fra den øvrige dæmning af 2 strømrrender. Øen ligger i kote ca. + 1 meter og består mod fjorden af store sten. Overfladen består af morænemateriale, der i 2017 var vegetationsløst.

Fuglenes udnyttelse af ny ø ved strømhul i den vestlige dæmning

Ynglefugle

Ederfugl 4 par og sølvmåge 26 par. Antallet af ynglende ederfugle faldt i forhold til antallet i 2017, men antallet af sølvmåger var stort set det samme.

Trækgæster

Der rastede ofte skarver på kanten af strømrrenden på øen.

7.3 KONKLUSION VEDR. FUGLENE I 2018 PÅ KUNSTIGE STRANDENGE MV.

Ynglefugle

Der var kun få ynglefugle på N-området – 1 sandsynligt par strandskader. På NØ og Ø-området ynglede der ingen fugle overhovedet pga. forekomst af ræv. I SV-området, som sandsynligvis var rævefri pga. sin ø-status, ynglede der 5 par ederfugle, 20-38 par sølvmåger, 1 par hvid vipstjert og 1 par sanglærker. På den nye ø i vestdæmningen ynglede der 4 par ederfugle og 26 par sølvmåger.

Trækgæster

N-området: 15 dage med **grågås**, maksimum **190** fugle. 3 dage med **Pibeand**, maksimum 156 fugle. **Spidsand**, 2 dage med maksimum **80** fugle. **Hjejle** 9 dage med maksimum **5.000** fugle. **Vibe** 12 dage med maksimum **267** fugle. **Almindelig ryle** 8 dage med maksimum **100** ryler. 5 dage med **storspove**, med maksimum 61 fugle.

NØ og Ø-området: 18 dage med **grågås**. Maksimum **110**. **Pibeand** 6 dage med maksimum **410** fugle. **Spidsand** i 1 dag, med maksimum 25 fugle. **Hjejle** 9 dage med maksimum **5.000** fugle. **Vibe** 11 dage med maksimum **320** fugle. **Almindelig ryle** 11 dage med maksimum **110** ryler. **Storspove** 10 dage med **100** storspover.

SV-området: **Grågås** med 1 dag med **5** fugle, **Pibeand** med 10 dage med maksimum **500** fugle, **Krikand** med 10 dage med maksimum **772** fugle. **Spidsand** med 1 dag med **10** fugle. **Hjejle** med 1 dag med **170** fugle. **Vibe** med 4 dage med maksimum **160** fugle. **Almindelig ryle** med 1 dag med maksimum **1** fugl.

Ny ø i vestdæmningen: **Skarv** 40-50 fugle.

Syddiget. I baggrunden Fynsværket. Foto: Kurt Due Johansen.

7.4 Fugleåret 2018, overordnet set.

Ynglefuglene

Overordnet

For de fleste af ynglefuglene var yngleforekomsterne meget ringe. Ingen af udpegningsarterne for Odense Fjord, der er relevante for Vigelsø, ynglende (splitterne, havterne, fjordterne og klyde). For mågerne havde kun sølvmågen et godt år. Skarven klarer sig godt – fordi den ikke yngler på jorden, hvor den kan nås af ræven ! Ederfuglen halveredes i forhold til 2017. Alle vadefugle er nu væk som ynglefugle.

Skarv: Bestanden af skarv gik i 2018 frem til 268 par. Det er en fremgang fra 232 par i 2017.

Knopsvanen ligger fortsat på et meget lavt niveau med kun 8 par.

Gravand: 2 par. Før digebruddet ynglede op til 37 par – Fyns største bestand fostrede unger op i Fuglesøen.

Gråand og knarand ynglede.

Troldand: Arten er forsvundet som ynglefugl efter digebruddet.

Ederfugl: 220 reder fundet, hvilket næsten er en halvering siden 2017. Årsagen er med stor sandsynlighed tilstedeværelse af ræv.

Klyde – udpegningsart: Denne udpegningsart, som i 2017 forsøgte at yngle med 15 par i SV-området, forsøgte ikke at yngle i 2018. Der blev kun iagttaget klyde på Vigelsø ved en lejlighed. Når man ser klydens forekomst over hele overvågningsens periode fra først i 1990'erne kan det konkluderes, at en ø som Vigelsø med en stor bestand af store måger, er det mere end svært for klyderne at producere unger.

Vibe: Forsvundet som ynglefugl.

Rødben: Forsvundet som ynglefugl efter digebruddet.

Hættemåge: Genindvandret i 2015 som ynglefugl på Skalø med en mindre koloni, men forsvandt igen i 2018.

Stormmåge: Katastrofal tilbagegang som ynglefugl. Der var i år slet ingen ynglepar på Vesterhoved, hvor der tidligere har været en meget stor koloni. Årsagen er ræv på øen.

Sølvmåge: Holdt sig som den eneste af mågerne på højt niveau som ynglefugl.

Sildemåge: 1 ynglepar. Tidligere op til 81 ynglepar.

Havterne - udpegningsart: Er nu helt forsvundet som ynglefugl på Vigelsø. Hovedårsagen er forekomst af ræv.

Fjordterne – udpegningsart: Har ikke ynglet på øen i en del år.

Splitterne – udpegningsart: Har ikke ynglet på øen siden 2009.

Dværgerterne – tidligere ynglefugl. Har ikke ynglet på øen siden 2009.

Højbjerg på vej ud af Vigelsø's fauna ? Efter at have været landets 2. vigtigste rasteplads om efteråret er antallet af højbjerg nu nede på et så lavt niveau, at arten ikke lever op til antalskravet for at være en udpegningsart for Natura 2000 området Odense Fjord - det kalder på handling ! Foto: Kurt Due Johansen.

Træktiden

Sølvhejre sås ved et besøg.

Grågås: Bortset fra ”en pæn” forekomst i juli måned er grågåsen gået kraftigt tilbage på Vigelsø. Det skyldes tabet af den lavvandede strandsø på 40 hektar kombineret med at halvdelen af højjorden på Østerhoved nu er væk, da den er omdannet til strandeng. Endvidere at strandengene stadig langt fra er bevokset med vegetation, hvor gæssene kan græsse. Før digebruddet sås op til 3.000 fugle i 2. halvår.

Bramgås: Bramgåsen havde et meget ringe år på Vigelsø, blandt andet sås ingen fugle fouragere på øen i efteråret 2018, bortset fra ganske enkelte fugle i SV-området. Årsagen er sandsynligvis den samme som hos grågåsen: Halvering af arealet med græs på højjorden, ringe vegetationsdække på de nye strandenge og oversvømmelse af den store strandsø på 40 hektar.

Gravand: Pænt med rastende fugle i foråret, men stadig kun en brøkdel af antallet før digebruddet.

Vigelsø er kerneområdet for havørn i Odense Fjord, fordi der er et forstyrrelsesfrit område på den sydlige del af øen.. Foto: Keld Skytte Petersen.

Pibeand: Pænt med pibeænder i efteråret. I modsætning til før digebruddet er de pibeænder der iagttages hovedsagelig inaktive fugle der søger ly på øen når det er særlig højvandet i fjorden, og/eller der er jagt på Stige Ø Nord eller andre steder i Seden Strand. Når der var vand på SV-området, således at der opstod en sø med kveller-dækket bund under vandet, fouragerede der tidvis mange pibeænder her.

Krikand: Den eneste lokalitet der forekom krikænder på, var SV-området, og kun når der stod vand på området. Når vandet løb ud af SV-området via udløbsbygværket, forsvandt krikænderne også.

Skeand: Stor tilbagegang. Arten er nu forsvundet fra Vigelsø efter at have forekommet i så mange eksemplarer, at den var en potentiel udpegningsart for Natura 2000 området Odense Fjord.

Spidsand: Pænt med fugle enkelte dage.

Troldand: Forsvundet efter at have forekommet med langt over 1.000 fugle før digebruddet.

Havørn: Holder skansen som fjordens bedste rastelokalitet.

Vandrefalk: Tilbagegang i forhold til før digebruddet. De færre byttedyr (fugle), som er en følge af digebruddet slår kraftigt igennem.

Hjejle (**udpegningsart**): Stor tilbagegang i forhold til 2017. Lever nu ikke mere op til antalskravet for at være udpegningsart for Odense Fjord.

- Hjejlerne anvendte i 2018 ikke SV-området som rasteplads, bortset fra én dag.
- Hjejlerne rastede stort set ikke på Vigelsø i november og december på trods af mildt vejr.
- Der var mange dage i september og oktober, hvor der slet ikke sås rastende hjejler på Vigelsø.
- Antallet af rastende hjejler på Vigelsø på de bedste dage udgør nu kun en brøkdel af antallet tidligere.
- Antallet af rastende hjejler på Vigelsø ligger nu langt under det kriterie-krav der er for at arten kan forblive udpegningsart for Natura 2000 området Odense Fjord (8.500 fugle). Arten sås maksimalt med 5.000 fugle i 2018 på Vigelsø.
- Hjejlerne er IKKE søgt til alternative rastepladser ved Odense Fjord.
- Hjejlerne er IKKE søgt til alternative rastepladser på Nordfyn eller andre steder på Fyn som sådan.

Antallet af tilbragte hjejledage ligger nu på under 10 % af det antal der blev tilbragt på øen før digebruddet.

Vibe: Tilbagegang i forhold til 2017. Antallet af vibedage tilbragt på Vigelsø ligger som hos hjejlen kun på en brøkdel af forholdene før digebruddet.

Almindelig ryle: Langt mindre forekomst af almindelig ryle – også i forhold til 2017. Den primære årsag til tilbagegangen er at rylerne nu ikke mere – som før digebruddet – kan trække ind til Vigelsøs Kystlagune under højvande og fortsætte fourageringen i den tidligere 40 hektar store, lavvandede strandsø. Nu er der ved almindelig højvande mulighed for mindre flokke af almindelig ryle at fouragere på strandengene og især de små strandsøer, men når der som i efteråret 2018 var lange perioder med kraftigt højvande, står størstedelen af strandengene under vand, har rylerne ingen steder at opholde sig og kan ikke fouragere.

Storspove: I forhold til 2017, var forekomsten af storspove lille, ca. en halvering af antallet af fugle.

Skarven gik en smule frem som ynglefugl på Vigelsø i 2018 i forhold til 2017. Det er indtrykket, at de fleste af skarver fra Odense Fjord fouragerer i Kattegat. Foto: Keld Skytte Petersen.

8.0 ARTSGENNEMGANG 2016

Lille lappedykker (*Tachybaptus ruficollis*)

Ynglebestand

2 par i dammen ved Hestestalden.

Mellemskarv (*Phalacrocorax carbo sinensis*)

Ynglebestand

Totalbestand 268 par : 27 par i lille remise på Østerhoved (ny ynglelokalitet), 61 par i popler på Vesterhoved, 129 par ved pumpen på Vesterhoved og 51 par Gåsebadet. Det er en lille fremgang i forhold til 232 par i 2017.

Årsforekomst

Aktivitet ved kolonien fra 22. februar. Sidste fugle på øen set til 22.10.

Fiskehejre (*Ardea cinerea*)

Årsforekomst

Iagttaget i månederne maj, juli, august, september, oktober, november og december.

Maksimum antal fugle 09.09. 20 fugle.

Skestork (*Platalea leucorodia*)

Alle iagttagelser

28.04. 1 rast, herefter nordtrækkende, 29.04. 3 nordtrækkende, 26.08. 2 vesttrækkende. Alle iagttagelser skyldes Gregers Johannesen.

Sort svane (*Cygnus atratus*)

Alle iagttagelser

03.10. 1 fugl.

Knopsvane (*Cygnus olor*)

Ynglebestand

8 par: 7 reder Store Ægholm + 1 rede Vesterhoved,

Årsforekomst

Iagttaget i månederne marts-maj, juli-december.

Der forekom i en periode fra medio september til primo oktober temmelig mange knopsvaner i Kystlagunen på Vigelsø. Største forekomst er 170 17.09. Ved højvande i december igen en enkelt dag med mange fugle: 10.12. 125 knopsvaner.

Blisgås (*Anser albifrons*)

Alle iagttagelser

17.02. 10 rastende (Gregers Johannesen).

Grågås (*Anser anser*)

Grågås med unger. Foto: Kurt Due Johansen.

Ynglebestand

9 kuld iagttaget 07.05 er en nedgang fra 11 par i 2017.

Årsforekomst

Vinter: Januar-februar – ingen fugle.

Forår: Martsmaks: 19.03. 50, aprilmax. 16.04. 10. og majmax. 07.05. 20 grågæs.

Sommer: Juni: 14.06. 22; julimax: 29.07. 1.034, Augustmax. var 21-26.08.1.100 fugle.

Efterår: Septembermax: 04.09. 165 fugle.

Oktobermaksimum er 01.10. 190 fugle.

November maksimum 02.11. 100 fugle.

2. vinterhalvår: December 26.12. 110 fugle.

Bemærkninger

De tidligere store forekomster af fugle i maj på vej til fældepladserne er nu helt væk. Bortset fra en enkelt ”pæn” forekomst i juli måned er efterårsforekomsterne nu nede på et meget lavt niveau, hvilket skyldes at den store lavvandede sø med de tilstødende strandenge og halvdelen af højjorden i dag er væk.

Canadagås (*Branta canadensis*)

Samtlige iagttagelser

26.08. 78.

28.08. 30.

Bramgås (*Branta leucopsis*)

Årsforekomst

1. Vinterhalvår : Meget få fugle i forhold til tidligere: Januarmax Ingen, februarmax 22.02. 950.

Forår : Meget få fugle i forhold til tidligere: Martsmax 23.03. 1.200, aprilmax 29.04. 900, majmax 04.05. 1.300.

Efterår: Katastrofalt dårligt år. Kun én eneste rasteforekomst: 04.11. 900 fugle (Jacob Sterup). I øvrigt kun 19.11. 70 overflyvende fugle.

Bemærkninger

De meget få fugle *kan* være en funktion af, at højjordsengene på Østerhoved ikke var græsset perfekt og at der endnu kun er lidt vegetation på de kunstige strandenge mod nord og på Østerhoved.

Gravand (*Tadorna tadorna*)

Ynglebestand

2 kuld. Der er tidligere iagttaget op til 37 kuld i Fuglesøen.

Årsforekomst

Vinter: Januarmax Ingen fugle, februarmax 22.02.12.

Forår: Martsmax 23.03. 7, aprilmax 06.04. 55, majmax 30.05. 39.

Sommer: Junimax 14.06. 112, julimax 29.07. 11, augustmax. 28.08. 6.

Efterår: Septembermax 09.09. 10, oktober – kun én iagttagelse: 08.10. 3 fugle, herefter ingen.

Vinter: December ingen.

Der var 2 ynglepar af gravand på Vigelsø i 2018. Indtil digebruddet var Vigelsø Fyns vigtigste ynglelokalitet for arten med op til 37 ynglepar. Foto: Kurt Due Johansen.

Pibeand (*Anas penelope*)

Årsforekomst

1. Vinterhalvår: Januar til februar ingen pibeænder.

Forår: Martsmax 23.03. 60, aprilmax 06.04. 200, maj, ingen..

Sommer: Juni, ingen -, juli en observation: 29.07. 1, august, ingen.

Efterår: Septembermax: 24.09. 1.050, oktobermax: 01.10. 1.312 fugle, novembermax 13.11. 190.

December: Max er 26.12. 660 fugle.

Bemærkninger

Når der er vand i SV-området, forekommer her pænt med pibeænder, ellers ses de ikke her. Langt de fleste pibeænder raster inaktivt på Kystlagunen.

Knarand (*Anas strepera*)

Ynglebestand

1 ynglepar: 1 rede med æg fundet på Store Ægholm under ynglefugletællingen.

Årsforekomst – alle iagttagelser

07.05. 4.

Krikand (*Anas crecca*)

Årsforekomst

Vinter: Januar ingen, februar 2 forekomster, max 17.02. 125 fugle.

Forår: Marts, ingen. April, 1 forekomst: 16.04. 10 fugle. Maj: Ingen.

Sommer – alle fugle: 24.08. 14, 28.08. 125.

Efterår: Septembermax. 25.09. 475. Oktobermax 10.10. 800. November, 2 forekomster, max 26.11. 6 fugle.

December, ingen.

Bemærkninger

Når der er vand på SV-området, hvorefter området er oversvømmede kveller-enge, kan der raste mange krikænder, men når vandet løber væk, via udløbsbygværket, forsvinder krikænderne også.

Krikanden på Vigelsø

Før digebruddet

Tidligere – før digebruddet i 2013 – sås op til 3.800 krikænder på Vigelsø i træktiden om efteråret. Dengang var den lavvandede ferskvandssø på 40 hektar med 25 hektar tilstødende strandenge en ideel rasteplass for krikanden. Pga. digebruddet og den deraf følgende oversvømmelse af ferskvandssøen, er krikanden gået kraftigt tilbage som rastefugl på Vigelsø. Det smitter af på hele Odense Fjord som rasteplass for krikand, fordi Vigelsø havde så stor betydning for arten. Derfor er krikanden som sådan i hele Odense Fjordområdet gået tilbage i antal som trækfugl. Antallet var på et tidspunkt oppe på 5.000 krikænder i hele fjorden, hvilket er kriteriet for at krikanden kunne blive udpegningsart for Natura 2000 området Odense Fjord.

Efter digebruddet

På Vigelsø raster krikanden i dag stort set kun i SV-området og det kun, når der er vand i området. Når vandet løber væk fra området efter oversvømmelser, enten reduceres antallet kraftigt, eller også forsvinder krikanden helt.

Hvis man vil fremme krikanden på Vigelsø kan man overveje at sørge for, at der altid står vand i en højere kote i SV-området end hidtil, ved at hæve udløbskoten i udløbsbygværket.

Det tyder på, at et SV-område der er vanddækket med ganske få centimeter vand, ikke går ud over hjejlen. Tværtimod tyder noget på, at gode forhold for krikænder og for hjejlerne kan ”gå hånd i hånd”, da hjejlerne foretrækker at stå med fødderne i vand.

Foto Keld Skytte Petersen.

Gråand (*Anas platyrhynchos*)

Ynglebestand

4 reder Store Ægholm og 1 rede Vigelsø Mole = 5 reder fundet.

Årsforekomst

1. vinterhalvår: Januar-februar, ingen fugle.

Forår: Marts-april, ingen, majmaksimum: 07.05. 5.

Sommer: Juni, ingen.

Julimax: 29.07. 20.

Augustmax: 28.08. 40.

Efterår: Septembermax: 09.09. 37.

Oktobermax: 03.10. 15.

Novembermax: 08.11. 25.

2. vinterhalvår: Decembermax: 19.12. 20.

Bemærkninger

Efter at den ferske sø på 40 hektar med 25 hektar tilgrænsende strandenge er overskyldet af saltvand, er gråande-forekomsterne faldet kraftigt.

Gråand han. Foto: Keld Skytte Petersen.

Spidsand (*Anas acuta*)

Årsforekomst

1. Vinterhalvår:

Januar, ingen. Februarmax: 24.02. 80 fugle.

Forår- alle iagttagelser:

Martsmax 14.03. 5, aprilmax 12.04. 10, maj, en iagttagelse: 02.05. 6.

Sommer: ingen.

Efterår: Septembermax 09.09. 5, oktobermax 22.10. 70, novembermax 08.11. 100.

2. vinterhalvår: 1 iagttagelse, 26.12. 80.

Bemærkninger

Pæn forekomst i februar.

Efterårsforekomsterne var ikke store, men egentlig ”pæne”, når man betænker, at der stort set ikke var vegetation på de nye strandenge.

Spidsænderne anvender tilsyneladende kun Vigelsø, når det er højvande i fjorden.

Troldand (*Aythya fuligula*)

Ynglebestand

Ingen ynglefugle. Ynglede før digebruddet.

Årsforekomst – alle iagttagelser

Kun én forekomst: 12.09. 25 fugle.

Bemærkninger

Digegennembruddet har haft en meget stor negativ betydning for denne art. Tidligere sås arten almindeligt året rundt med op til mere end 1.000 fugle.

Ederfugl (*Somateria mollissima*)

Ynglebestand

220 reder blev fundet 07.05. under gennemgangen af den sydlige del af Vigelsø. Det er en kraftig tilbagegang i forhold til 2017, hvor der blev fundet ca. dobbelt så mange reder. Tilbagegangen skyldes forekomst af ræv på Vigelsø. Ederfuglene **var** tilstede ved yngletidens begyndelse, idet der iagttoges godt 1.600 ederfugle lige uden for Vigelsø medio-ultimo april, lige før ederfuglene normalt går på land for at etablere rede.

Som i 2017 voksede 4 kuld op i selve inddæmningen = Kystlagunen.

Antallet af ynglende ederfugle udgjorde i 2018 kun halvdelen af 2017-bestanden på grund af forekomst af ræv på Vigelsø. Foto: Kurt Due Johansen.

Hvinand (*Bucephala clangula*)

Samtlige iagttagelser

14.03. 35, 23.03. 15.

10.12. 20 fugle.

Træ på Østerhoved. Træer i og op til engene på Vigelsø bør fjernes, fordi der yngler gråkrager i træerne. Gråkragerne er skyld i at mange af ederfuglerederne på Vigelsø præderes. Foto: Kurt Due Johansen.

Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*)

Alle iagttagelser

29.07. 1

22.10. 8, 02.11. 6 og 08.11. 10.

Alle fugle er iagttaget i Kystlagunen.

Sort glente (*Milvus migrans*)

Alle iagttagelser

15.05. 1 fugl trækker mod øst hen over Vigelsø (Gregers Johannesen).

Dette er første iagttagelse fra Vigelsø. Sort glente er en art der øger som ynglefugl mod nord, hvorfor det bliver mere og mere sandsynligt at iagttage fuglen.

Rød glente (*Milvus milvus*)

Alle iagttagelser

15.05. 1 fugl (Gregers Johannesen).

Gammel havørn over Vigelsø. Foto: Keld Skytte Petersen.

Havørn (*Haliaeetus albicilla*)

Årsforekomst

Der foreligger iagttagelse af 60 havørne, hvilket næsten er det samme antal som i 2016-17. Der er naturligvis tale om en lang række gengangere. Maksimum er 4 havørne sammen 28.08.

Arten er iagttaget i 9 af årets måneder.

Bemærkninger

Vigelsø var i 2018 stadig kernelokalitet for havørn i Odense Fjord på trods af digebruddet.

Rørhøg (*Circus aeruginosus*)

Samtlige iagttagelser

21.08. 7 (Gregers Johannesen), 26.08. 5 (Gregers Johannesen) og 28.08 1.

25.09. 7 vest (Gregers Johannesen).

Blå kærhøg (*Circus cyaneus*)

Alle iagttagelser

29.04. 1 trækker nord (Gregers Johannesen).

Musvåge (*Buteo buteo*)

Årsforekomst

1-3 fugle iagttaget månederne juli, august, september, oktober og december. I alt iagttaget 11 fugle.

Fjeldvåge (*Buteo lagopus*)

Alle iagttagelser

31.10. 1.

08.11. 1.

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*)

Alle iagttagelser

17.09. 1.

22.10. 1.

30.11. 2.

04.12. 1.

Vandrefalk, ungfugl. Foto: Keld Skytte Petersen.

Vandrefalk (*Falco peregrinus*)

Der foreligger 9 iagttagelser af 10 fugle, hvilket er et lavt antal i forhold til før digebruddet.

Alle iagttagelser

17.02. 1 2k (Gregers Johannesen), 24.02. 1 (Gregers Johannesen).

28.04. 1 nord.

21.08. 2 overflyvende (Gregers Johannesen).

10.09. 1 overflyvende (Gregers Johannesen), 25.09. 1 (Gregers Johannesen).

10.10. 1 (Gregers Johannesen), 14.10.

08.11. 1 ad.

Bemærkninger

Det lave antal vandrefalke efter digebruddet er muligvis en funktion af at der nu er langt færre fugle på Vigelsø, som jo er artens bytte. En anden del-årsag *kan* være, at der er begyndt at holde et par vandrefalke til ved en redekasse på Fjernvarme Fyn (det tidligere Fynsværket). Det er muligt at det er de fugle, der tidligere sås på Vigelsø ?

Fasan (*Phasianus colchicus*)

Samtlige iagttagelser

30.05. 1.

Blishøne (*Fulica atra*)

Ynglebestand

1 par i dammen ved Hestestalden.

Årsforekomst

35 fugle rastende i Kystlagunen 19.12.

Strandskade (*Haematopus ostralegus*)

Ynglebestand

1-3 par Sydøen + 1 par på Skalø

Årsforekomst

Der blev på intet tidspunkt iagttaget mere end 12 strandskader på Vigelsø (26.08), hvilket er et lavt antal.

Klyde (*Recurvirostra avosetta*)

Ynglebestand

Kun 1 iagttagelse på Vigelsø: 07.05. 2 SV-øen. I modsætning til 2017 forsøgte klyden IKKE at yngle på Vigelsø i 2018.

Lille præstekrave (*Charadrius dubius*)

Årsforekomst – samtlige iagttagelser

07.05. 1 fugle på SV-øen.

Stor præstekrave (*Charadrius hiaticula*)

Ynglefund

Ingen.

Årsforekomst – alle iagttagelser

07.05. 1 fugl.

28.08. 3 fugle.

Strandhjeje (*Pluvialis squatarola*)

Årsforekomst

2 iagttagelser af strandhjejler på Vigelsø: 28.08. 2 og 22.10. 4.

Hjejler "danser ballet" på Vigelsø. Noget tyder desværre på at det bliver et afdansningsbal for Vigelsøs vedkommende, da antallet af hjejler er styrtdykket siden digebruddet, særligt i 2018. Tidligere tiders kæmpeforekomster af hjejler om efteråret er tilsyneladende snart fortid, primært fordi den lavvandede ferske sø der var i Vigelsøs Inddæmning i dag er opslugt af de salte vandmasser der fik adgang til inddæmningen, på grund af digebruddet i 2013. Desuden på grund af mange dage med højvande i efteråret. Foto: Kurt Due Johansen.

Hjejlen – Vigelsøs vigtigste fugleart

De såkaldte udpegningsarter er selve rygraden i EF-fuglebeskyttelsesområderne. For at være EF-fuglebeskyttelsesområde kræver det, at der er noget at beskytte, og her opererer man med et system med udpegningsarter. For Natura 2000 området Odense Fjord er der en række arter der er udpeget som udpegningsarter i relation til ynglefugle. Det er havørn, rørhøg, klyde, havterne, fjordterne og splitterne. For trækfuglenes vedkommende er det arterne knopsvane, sangsvane, blichøne og **hjejle**.

For at kunne blive udpegningsart for et givet Natura 2000 område, skal en art leve op til et antalskrav, som for hjejle vedkommende er regelmæssig forekomst af 8.500 hjejler.

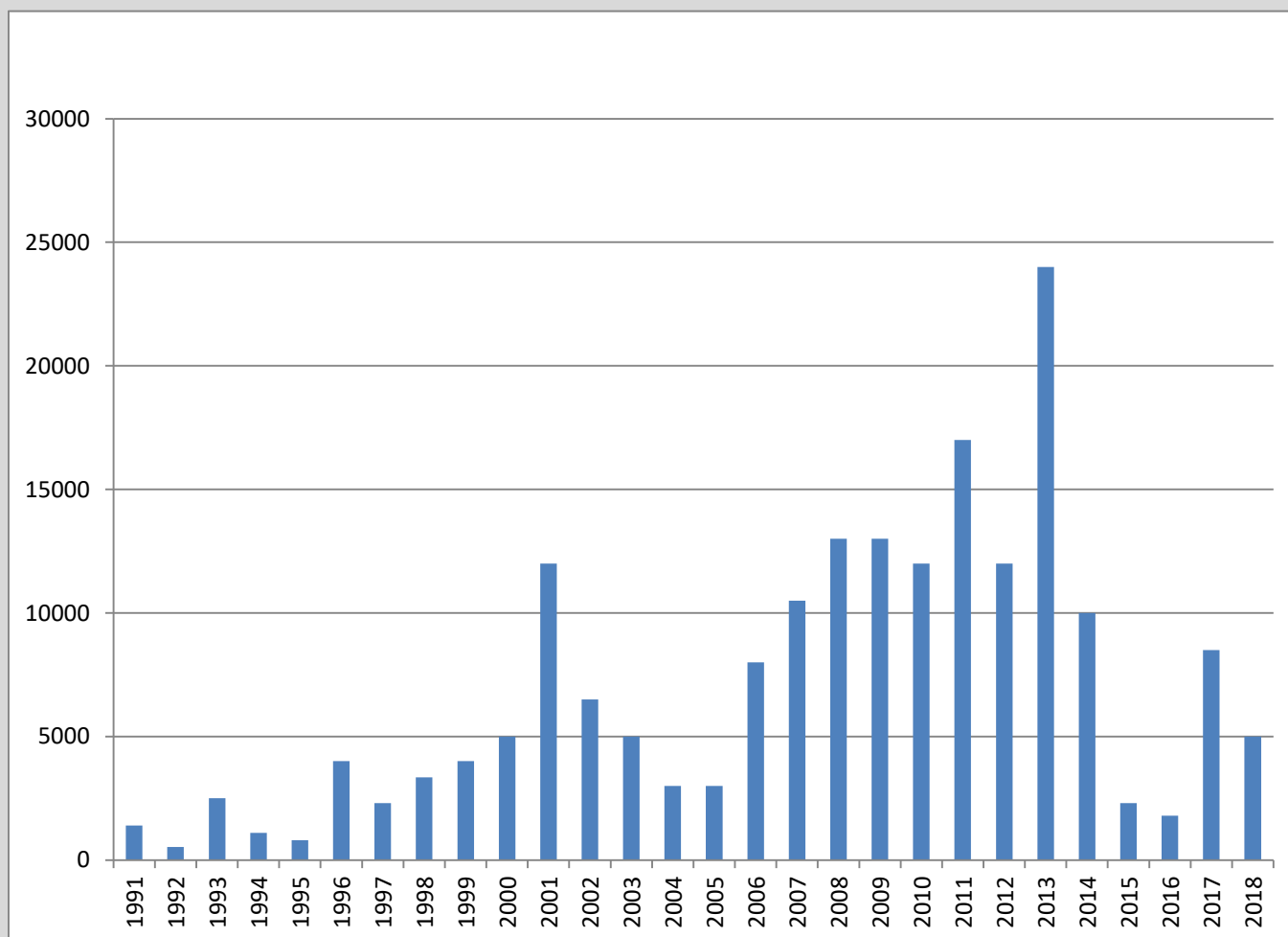
Før digebruddet, levede Odense Fjord så rigeligt op til antalskravet, idet der i 8 år i 2000-årene forekom mere end 10.000 hjejler på Vigelsø.

Vigelsø er kernelokaliteten for hjejle i Odense Fjord, da hjejlen her har (havde) perfekte forhold: Vigelsø er en ø omgivet af et jagtfrit område. På Vigelsø var der indtil digebruddet en lavvandet strandsø på 40 hektar, hvor hjejlerne kunne stå med fødderne i vand og strandsøen var omgivet af strandenge og højjordsenge.

Man må forestille sig, at Vigelsø har været opsamlingssted for hjejler der har fourageret på hele Nord- og Østfyn. Hjejlerne har rastet på Vigelsø som den fredelige rasteplass den var og har herfra draget på fourageringstogter på store dele af Fyn, hvorefter de har returneret til øen igen efter endt fouragering.

I dag, hvor den lavvandede, ferske strandsø er væk og de kunstige strandenge i perioder er helt eller delvist under vand om efteråret, udgør Vigelsø ikke mere den perfekte rasteplass, den var tidligere. Tidligere tiders gyldne tider for hjejlen på Vigelsø kan meget vel være ved at være slut !

Men, da hjejlestatus som udpegningsart for Odense Fjord forpligter, bør man finde ud af, hvad der kan gøres i Natura 2000 området Odense Fjord for at give hjejlen lige så gode forhold som tidligere, hvis hjejlen fortsætter sin nedtur !

Hjejle, forekomst om efteråret i perioden 1991-2018 på Vigelsø i Odense Fjord.

Hjejle (*Pluvialis apricaria*)

Årsforekomst

Første halvårs Vinter: Ingen.

Sommer: Ingen.

Efterår: Første fugle sås 21.08. (Gregers Johannesen).

August: 1 iagttagelser: 21.08. 350.

September: 10 iagttagelser af maksimum 21.09. 1.050 fugle. De 8 af iagttagelserne drejer sig om rastende fugle.

Oktober: 13 iagttagelser af maksimum 5.000 fugle 09.10. Halvdelen af iagttagelserne drejer sig om overflyvende fugle, som ikke var nede at raste på Vigelsø. Antallet af hjejler der rastede på Vigelsø blev næsten halveret i forhold til 2017.

November: 7 iagttagelser af maksimum 4.000 hjejler. Kun 3 ud af de 7 iagttagelser skyldes rastende hjejler på Vigelsø, resten er blot overflyvende fugle.

December: Ingen.

Antallet af rastende hjejler på Vigelsø falder kraftigt i forhold til før digebruddet i 2013. I forhold til rastetallene i 2017 er antallet næsten halveret. Mange af de hjejler der iagttages er blot overflyvende hjejler.

Der så kun én gang hjejler rastende i 2018 i det såkaldte SV-område mod sydvest.

Antallet af hjejler i hele Natura 2000 området Odense Fjord var i efteråret 2018 ikke højere end antallet af hjejler på eller overflyvende Vigelsø, altså 5.000 hjejler. Det er langt fra det antal der kræves for at arten kan fastholde sin status af udpegningsart for Odense Fjord.

Der er næppe tvivl om, at skal hjejlers status af udpegningsart for Odense Fjord fastholdes, kræver det at der etableres alternative rastepladser i den øvrige del af Odense Fjord.

Vibe (*Vanellus vanellus*)

Ynglebestand

Ingen ynglepar.

Årsforekomst

Januar-februar: Ingen.

Forår: Marts, én iagttagelse: 14.03. 15.

Sommer: Junimax: Ingen, Juli, 1 iagttagelse: 29.07. 3, august, 2 iagttagelser: 26.08. 100 viber og 28.08. 80 overflyvende fugle.

Efterår: September 6 iagttagelser af maksimum 350 fugle rastende fugle 10.09.

Oktober 14 iagttagelser af maksimum 720 fugle rastende fugle 01.10. Derudover er alle iagttagelser under 500 fugle. Af de 14 iagttagelser er de 4 overflyvende fugle.

November 7 iagttagelse af maksimalt 230 rastende fugle (02.11). 4 af iagttagelserne er overflyvende vibeflokke.

Decembermax: Ingen.

Opsummering

Bortset fra en enkelt iagttagelse (01.10. 720 fugle), rastede der på intet tidspunkt 500 fugle eller derover. 1/3 af alle iagttagelserne drejer sig om overflyvende fugle.

Antallet af rastende viber på Vigelsø er faldet temmelig drastisk siden digebruddet i 2013.

Vibe. Foto: Kurt Due Johansen.

Islandsk ryle (*Calidris canutus*)

Årsforekomst – alle iagttagelser
28.08. 6 fugle.

Almindelige ryle. Foto: Keld Skytte Petersen.

Almindelig ryle (*Calidris alpina*)

Årsforekomst

Vinter: Ingen fugle.

Forår: Ingen fugle.

Sommer: Junimax: Ingen, Julimax: Ingen. August, 2 iagttagelser af 12 fugle 26-28.08.

Efterår: September, 2 iagttagelser af maximum 135 24.09..

Oktober, 6 iagttagelser af maksimum 150 fugle 12.10..

November, 1 iagttagelse af 340 fugle 13.11..

December: 1 iagttagelser af 40 almindelig ryler 04.12.

Bemærkninger

Der var ingen ryler i første halvår samt en meget kraftig nedgang i antallet af almindelige ryler på efterårstræk. Desuden rastede arten på et langt mindre antal dage på Vigelsø. Arten er dermed en af de arter der er gået mest tilbage på Vigelsø siden digebruddet. En af del-årsagerne til de langt færre almindelige ryler på Vigelse er de mange kraftige højvander i Odense Fjord i efteråret 2018. Ved højvande kan rylerne – stort set – ikke mere raste i og ved Vigelsø, da den lavvandede strandsø med blotlagte vadeflader (Fuglesøen), som der tidligere var på øen, nu er oversvømmede.

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

Alle iagttagelser

07.08 1 og 23.08. 1.

Storspove. Foto: Keld Skytte Petersen.

Stor regnspove (*Numenius arquata*)

Årsforekomst

Første vinterhalvår: Januar Ingen iagttagelser. Februar: Én iagttagelse: 17.02. 55 (Gregers Johannesen).

Forår: Marts, 2 iagttagelser, max 15.03. 15 fugle. April: 3 iagttagelser af maksimum 60 fugle 29.04. (Gregers Johannesen). Maj, Ingen.

Sommer: Juni ingen. Juli 2 iagttagelser, max 29.07. 6 fugle. August: 3 iagttagelser af maksimum 85 fugle 28.08.

Efterår: September, 4 iagttagelser af maksimum 60 fugle 10.09. Oktober, 4 iagttagelser af maksimum 20 fugle 09.10. November, 3 iagttagelser af maksimum 61 fugle 26.11.

2. vinterhalvår: December, 3 iagttagelser af max 49 fugle 04.12.

Bemærkninger

Antallet af stor regnspøve i 2018 var mindre end 2017, både i antallet af rastende individer og antallet af dage der var stor regnspøve på øen.

Rødben (*Tringa totanus*)

Ynglebestand

Ingen !

Årsforekomst

Kun 2 iagttagelser: 07.05. 1 og 24.08. 8 fugle.

Bemærkninger

Meget få iagttagelser af rødben på Vigelsø.

Syddiget på Vigelsø. Der er ikke meget dige tilbage og inden for de nærmeste år vil den sidste rest sikkert forsvinde. Foto: Kurt Due Johansen.

Hvidklire. Foto: Keld Skytte Petersen.

Hvidklire (*Tringa nebularia*)

Alle iagttagelser

22.10. 5 fugle.

Bemærkninger

Meget få hvidklirer på Vigelsø i 2018.

Mudderklire (*Actitis hypoleucos*)

Alle iagttagelser

29.07. 2 og 28.08. 1 fugl.

Hættemåge (*Larus ridibundus*)

Ynglebestand

Ingen ynglefugle.

Årsforekomst

Januar-februar: Ingen.

Marts-april: Marts: Ingen. April, én iagttagelse: 06.04. 10. Maj: 2 iagttagelser: 07.05. 2 og 30.05. 23..

Juni: Ingen. Juli: 2 iagttagelser: 01.07. 12 og 29.07. 11. August: 3 iagttagelser, 19.-26.08. 15 og 28.08. 1.

September: 4 iagttagelser, maxforekomst 09.09. 40, oktober: 3 iagttagelser af hver 2 fugle.
November: 2 forekomster, maxforekomst 02.11. 3.

December: 1 forekomst 04.12. 3.

Stormmåge (*Larus canus*)

Ynglebestand

14-15 par: (13 par Skalø, 1-2 par Molen).

Bemærkninger

Der er intet mindre end tale om en katastrofal tilbagegang for stormmågen på Vigelsø. Tilbagegangen er fortsat fra 2017. Arten var tidligere en talrig ynglefugl på øen. Tilbagegangen skyldes efter alt at dømme forekomst af ræv på Vigelsø.

Sildemåge (*Larus fuscus*)

Ynglebestand

1 par Skalø.

Samtlige iagttagelser er:
30.05. 2 Skalø.

Bemærkninger

Meget kraftig tilbagegang gennem de seneste år. Årsagen til den kraftige tilbagegang for sildemåge som ynglefugl skyldes især tilstedeværelse af ræv.

Sølvmåge (*Larus argentatus*)

Ynglebestand

306 par på den sydlige del af Vigelsø + 25 par Skalø + 1 par Vesterhoved.

Årsforekomst

Arten er iagttaget alle årets måneder på Vigelsø, bortset fra januar og november.

Svartbag (*Larus marinus*)

Ynglebestand

2 par: 1 par Store Ægholm og 1 par Skalø.

Havterne (*Sterna paradisaea*)

Ynglebestand

Ingen ynglebestand eller yngleforsøg i 2018. Faktisk blev havternen slet ikke iagttaget på Vigelsø i 2018 !

Ringdue (*Columba palumbus*)

Ynglebestand

9 par.

Gøgen er næsten årlig på Vigelsø Foto: Keld Skytte Petersen.

Gøg (*Cuculus canorus*)

Ynglebestand

Sandsynligvis 1 ”par”. Fugle set og hørt 30.05. og 01.07.

Sanglærke (*Alauda arvensis*)

Ynglebestand

Ynglende på Sydøen med 10 par på den sydlige del af Vigelsø (9 par Østerhoved + 1 par SV-øen).

Digesvale (*Riparia riparia*)

Alle iagttagelser

07.05. 1.

28.08. 1.

Landsvale (*Hirundo rustica*)

Ynglebestand

5 par – 2 par bygninger Vigelsø Hoved + 2 par fugletårnet + 1 par bygninger ved Vigelsøgård.

Gul vipstjert (*Motacilla flava*)

Samtlige iagttagelser

09.09. 2.

Hvid vipstjert (*Motacilla alba*)

Ynglebestand

2 par: 1 par SV-øen + 1 par bygningerne på øen.

Samtlige iagttagelser

07.05.1, 30.05. 1, 29.07. 3 og 09.09. 15 fugle.

Unge af hvid vipstjert. Arten er en årlig ynglefugl på Vigelsø. Foto: Keld Skytte Petersen.

Gærdesmutte (*Troglodytes troglodytes*)

Ynglebestand

5 par.

Rødhals (*Erithacus rubecula*)

Alle iagttagelser

07.05. 1.

Solsort (*Turdus merula*)

Ynglebestand

16 par.

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Samtlige iagttagelser

1 fugl syngende 30.05.

Gulbug (*Hippolais icterina*)

Ynglebestand

2 par.

Gærdesanger (*Sylvia curruca*)

Ynglebestand

3 par.

Tornsanger (*Sylvia communis*)

Ynglebestand

7 par.

Havesanger (*Sylvia borin*)

Ynglebestand

8 par.

Munk (*Sylvia atricapilla*)

Ynglebestand

8 par.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

Samtlige iagttagelser

1 fugl 07.05.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Ynglebestand

5 par.

Løvsanger (*Phylloscopus trochilus*)

Ynglebestand

Ingen !

Blåmejse (*Parus caeruleus*)

Ynglebestand

Ingen.

De fleste musvitter yngler omkring Vigelsøgård og parken hér, fordi skoven på nordøen endnu er ung uden mange hulheder, hvor musvitten kan anbringe sin rede. Foto: Kurt Due Johansen.

Musvit (*Parus major*)

Ynglebestand
5 par.

Husskade (*Pica pica*)

Ynglebestand
1 muligt par, idet en fugl blev set 07.05. ved Hejreskoven.

Årsforekomst
Iagttaget maj og oktober.

Allike (*Corvus monedula*)

Ynglebestand
1 par.

Råge (*Corvus frugilegus*)

Ynglefugle
158 reder optalt i Hejreskoven.

Gråkrage (*Corvus corone cornix*)

Ynglebestand
6 par.

Stær (*Sturnus vulgaris*)

Ynglebestand
2 par.

Årsforekomst
Iagttaget maj, september og oktober. Største forekomster er 22.10, 80, hvilket er et meget lavt antal.

Skovspurv (*Passer montanus*)

Ynglebestand
Arten ynglede muligvis på Vigelsø Hoved, hvor den blev iagttaget 30.05.

Bogfinke (*Fringilla coelebs*)

Ynglebestand

13 par.

Stillits (*Carduelis carduelis*)

Ynglebestand

1 par.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)

Samtlige iagttagelser

29.07. 2.

Tornirisk, han i yngledragt. Denne smukke fugl var først i 1900-tallet en af Danmarks mest almindelige ynglefugle. Det er den desværre ikke mere. Arten yngler en gang imellem på Vigelsø. Foto: Keld Skytte Petersen.

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*)

Alle iagttagelser

13.11. 40.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Ynglebestand

6 par.

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*)

Ynglebestand

1 par.

Nye tider i Inddæmningen. Efter stormen Bodil i 2013 er Vigelsøs Inddæmning en del af søterritoriet. Her er vandet på vej ind ved begyndende højevande. Foto: Kurt Due Johansen.